

UVODNA RAZMATRANJA

1. PROBLEM, PREDMET I OBJEKT ISTRAŽIVANJA

Sarajevska regija nosilac, kulturnog, privrednog i administrativnog razvoja Bosne i Hercegovine u cjelini, opravdano se pojavila za predmet istraživanja karakteristike ključnih elemenata logističkog sistema sarajevske regije.

Naime, model koji prije svega želimo prikazati zasniva se na modelima i prkasama koje su opravdanje pokazale u razvijenim privrednim sistemima. Vodeći se suštinom oprimiziranja, poboljšanja privrednog ambijenta Bosne i Hercegovine u procesu pridruživanja u Evropsku uniju, te predložiti optimalno rješenje (model) logističkog sistema sarajevske regije u svrhu povećanja ukupne efikasnosti i efektivnosti ukupnog privrednog sistema Bosne i Hercegovine.

Utvrdeni naučni problem i predmet istraživanja odnose se na dva objekta naučnog istraživanja, i to: logistički sistem sarajevske regije kao temelja razvoja Bosne i Hercegovine, te unapređenje servisa i strukture službi i organa, počev od regije, kantona do državnog nivoa.

2. NAUČNA HIPOTEZA I POMOĆNE HIPOTEZE

Osnovna hipoteza u istraživanju polazi od pretpostavke da je za unapređenje i dugoročni razvoj osne i Hercegovine u procesu integracija u Evropsku uniju, na osnovu rezultata i saznanja naučnog istraživanja upravljanja u logistici u opštem smislu, a naročito na osnovu takvih rezultata o funkcionisanju njegovog izvršnog podsistema sarajevske regije.

Budući, da je istorijski razvoj Bosne i Hercegovine, uglavnom bio iniciran modernizovan, te pravcima privrednog razvoja zahvaljujući modelima koji su započinjali u naprednim sredinama, cijeneći trenutno ekonomsku metriku i prametre, opravdano se nameće da generator budućih regionalnih logističkih sistema ogledanih kroz logističke centre, regionalne inovacione centre i logističke sisteme u cjelini bude iz administrativno i privrednog središta Bosne i Hercegovine, tj sarajevske regije.

Naravno, pomoćne hipoteze trebaju da daju odgovore i potvrde ka kreiranju smjernica za osnove institucionalnih formata za logističke podsisteme drugih regionalnih centara, sukladno evropskoj proklamovanoj decentraliziranom logističkom sistemu.

Također, pomoćnim hipotezama potrebno je unaprijediti i optimizirati postojeće privredne sisteme, MS poduzeća, javno-privatno partnerstvo, a posebno važno dokazati poboljšanja poslovanja postojećih sistema uz primjenu logističkih principa, u odnosu na sadašnju postavku.

Argumente za postavke glavne hipoteze i pomoćnih hipoteza crpimo iz činjenica da trenutni troškovi poslovanja, administrativnim preprekama i nedovoljno koordiniranim akcijama, aktivnostima i mjerama različitih nivoa vlasti u Bosni Hercegovini doprinose usložnjavanju i otežavanju poslovanja. Činjenica da geografski, istorijski, kulturno i etički sarajevska regija ima svoje uporište daleko prije današnjeg vremena, te da je olimpijski kompleks, kompatibilnost privrede, kulture stanovništva, radnih navika unikatno za pojam nedjeljivo naslijeđe pojam i definicije „sarajevska regija“, stimulatивно i ohrabrujuće me potaknulo na razradu postavljenih hipoteza.

Tragom savremenih logističkih sistema koji odgovaraju potrebama u savremenim privrednim sistemima, preciznije prvih deset ekonomija EU, opredjeljuje nas da Bosna i Hercegovina, relativno mala zemlja, sa resursima koji mogu podstaći značajan privredni rast, treba i nema drugog izbora, već se racionalno i sveobuhvatno se opredjeliti ka razvojnem konceptu.

Prva karika u naumu da predstavljamo partnera logističkim sistemima je upravljanja i vođenje zasnovano na ekonomskim, a prije svega logističkim principima. Pa tako, nije logično da u sarajevskoj regiji koja je sve do 1992 godine predstavljala regiju koja je strukturalno predstavljala generator razvoja u državi koja je brojala savez od 22 miliona stanovnika, bude zanemarena i neistražena činjenica koja treba da pokrene privredne procese u Bosni i Hercegovini.

Tajna uspjeha sarajevske regije krila se u eliminiranju ograničenja, nepostojanju destrukcije, već u uspostavi logističkog sistema, nedjeljivog usavršenog na savremenim načelima upravljanja troškovima, sveobuhvatnom analizom, optimiziranja, politikom privlačenja, sabiranja i množenja individualnih vrijednosti ka okviru razvoja.

3. CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja je pokazati da sadašnji model proizvodi dezintegrativne, izolacionističke i izuzetno skupe, ekonomski neodržive uslove privređivanja.

Polazeći od načela logistike, te uvažavajući poznate logističke strategije, cilj je pokazati da uz minimalna podešavanja formalno pravnih mjera, može unaprijediti poslovni ambijent, te da na putu ka evropskim standardima možemo iste primjeniti u sarajevskoj regiji.

Svjetski činjenice, da istraživanje i ciljevi rada odudaraju od klišea koji imaju jedinu specifičnu težinu nazadovanja, razgradnje, kočenja i onemogućavanja prosperiteta, spremni smo da na kritike, odgovorimo prednostima modela „logistički sistem sarajevske regije“, sinergijsa, razvoj, zajedništvo i evropski model za ostale regije u Bosni i Hercegovini.

Zato, u određenju ciljeva i potvrde teza, tražimo odgovore na sljedeća pitanja:

1. Kako se tokom istorije formirali logistički sistemi?
2. Kako logistika utiče na nacionalnu privredu?

3. Kako se definiše logistički sistem u opštem smislu primjenom koncepta opšte teorije sistema?
4. Koji je pravni okvir djelovanja logističkog sistema BiH i EU?
5. Koji su sve to međunarodni izvori prava koji regulišu slobodan promet robe u Evropskoj uniji?
6. Koje su sve vrste carina i carinskih tarifa te logističkih troškova?
7. Kakva je organizacija carinske administracije Bosne i Hercegovine?
8. Kako je organizovan proces pridruživanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju?
9. Kakva je uloga logistike u međunarodnoj robnoj razmjeni?
10. Kakav značaj imaju ključni instituti logističkog sistema u međunarodnoj trgovini?
11. Kakav je značaj strateškog menadžmenta na proces unapređenja i razvoja savremenog logističkog sistema BiH
12. Koji su najznačajniji elementi predloženog modela logističkog sistema sarajevske regije?
13. Zašto model „logistički sistem sarajevske regije“?
14. Povratna logistika, city logistika, logistički provajderi sarajevske regije. Moguće zar ne?

4. OCJENA DOSADAŠNJIH ISTRAŽIVANJA

Generalno posmatrano, osim pionirskih poduhvata i stvaranja kontura pod uticajem prije svega OHR, te drugih međunarodnih organizacija nije se na ovakav način istraživalo neophodnost uspostave sistema, zato ćemo se u pojedinim segmentima referirati na istraživanja koja su finansirana od strane Evropske komisije, te radova koji obraćuju principe savremen logistike u funkciji razvoja logističkih sistema.

Iako, finansirani projekti od strane evropske banke za obnovu i razvoj te, WB, te kroz različite donatorske projekte koje je predstavljalo istraživanje u prvom redu SERDA sarajevska regionalna razvojna agencija, te okvirne strategije za razvoj Bosne i Hercegovine, također projekata koji su potaknuti od FIPA ali uglavnom po usaglašenom modelu, moramo konstatovati uvijek se posmatralo da sarajevska regija čini više nivoa,

prostor koji pokrivaju entitetske administrativne nadležnosti, ohrabruje me saznanje da rad može doprinijeti istraživanju u narednim koracima do realizacije modela logističkog sistema sarajevske regije, nedjeljive, jedinstvene, optimizirane, homogene cjeline koja je pokretač razvoja privrede.

5. METODE ISTRAŽIVANJA

Tokom istraživanja i predstavljanja rezultata u master radu korištene su kombiniranjem metoda, kao naprimjer što su metode analize i sinteze, induktivna i deduktivna metoda, deskriptivna metoda, metoda dokazivanja i opovrgavanja, statistička metoda, metoda modeliranja, metode strategijskog i projektnog menadžmenta i empirijska metoda.

I. POJAM STRATEGIJE I SMISAO RAZVOJA STRATEGIJE LOGISTIČKOG SISTEMA SARAJEVSKE REGIJE

U skladu sa životnim interesima koji izražavaju specifičnosti društvenog sistema, svaka organizovana društvena zajednica definiše strategiju svog razvoja koja je u isto vrijeme i strategija njenog opstanka i jačanje u svakom pogledu .

Pri tome strategija predstavlja skup ciljeva, utvrđenih za određeni vremenski period, kao i mjera i aktivnosti potrebnih za njihovu realizaciju. Takve ciljeve, kao elemente strategije razvoja nazivamo strateškim ciljevima.

Za pojam strategije postoje brojne definicije:

Enciklopedija Prosvjeta definiše pojam kao: strategija je nauka i vještina da se bilo kojoj vrsti akcije odredi glavna tačka napada radi postizanja uspjeha odnosno cilja.

Prema širem shvatanju strategija obuhvata politike, ciljeve i načine njihovog realizovanja.

Međutim, ni pri jasno opredeljenim ciljevima i precizno utvrđenim putevima, realizacija ciljeva se ne može prepustiti spontanitetu prakse.

Izabranim ciljevima prilagođavaju se razvojni pravci, mjere i aktivnosti za njihovu realizaciju, što čini bitan momenat svake strategije.

Osim toga neophodno je kontinuirano praćenje promjene uslova (unutrašnjih i spoljnih) u kojima se razvoj odvija i saglasno njima, vršiti odgovarajuće korekcije ciljeva i pratećih mjera. Ovo zbog toga što se tek usklađivanjem ciljeva, mjera i akcija i njihovim prilagođavanjem konkretnim potrebama i uslovima može omogućiti ostvarenje optimalnog razvoja.

S obzirom na karakter ciljeva za koje se zalaže i njima prilagođenih mjera, mogli bi govoriti o globalnoj strategiji razvoja privrede i iz nje izvedenih strategija razvoja logistike .

U okviru strategije razvoja logistike mogu se raditi strategije za određene sektore i podsisteme iste.

Kako je naša sfera posmatranja logistika i razvoj logistike na određenom prostoru i za određeni grad, stoga kao nivo strateškog pogleda određujemo strateški razvoj